

Næringsdepartementet
Finansdepartementet
Olje- og energidepartementet
Klima- og miljødepartementet

Vår dato: 11.05.2020
Vår referanse: REG

Teknas innspill til regjeringens varslede grønne omstillingspakke

Tekna viser til regjeringens arbeid med grønn omstillingspakke og ønsker å komme med innspill til denne.

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 83 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Korona-pandemien og fallet i oljeprisen har truffet Norge hardt. Vi er nå inne i en situasjon som kan betegnes som «oljekrisen 2.0». Aktiviteten i industrien faller og fremtidsutsiktene er høyst usikre. Verdiskaping og arbeidsplasser som for uker siden var konkurransedyktige mistet med ett markedsgrunnlaget og står i fare for å forsvinne. Den langsiktige effekten kan bli høyere langtidsledighet og lavere omstillingstakt mot en grønnere økonomi.

Over tid har Norge bygget opp verdensledende kompetansemiljøer innen olje- og gassvirksomheten. Skal vi lykkes med det grønne skiftet må vi sikre at kompetansen som muliggjør overgangen til lav- og nullutslippssamfunnet ikke går tapt. Teknologi- og kompetanseoverføring fra oljesektoren vil i denne sammenheng være helt avgjørende.

Tiltakene i den grønne omstillingspakken bør innrettes slik at de:

- Har kortsiktig og umiddelbar effekt på sysselsetting og verdiskaping.
- Sikrer langsiktige mål om å opprettholde konkurransevnen til norske arbeidsplasser og den nødvendige omstillingen til en grønnere økonomi.

Investeringsbeslutning på fullskala karbonfangst og -lagring (CCS)

Tekna mener det er særlig viktig at fremdriften mot fullskala karbonfangst og -lagring (CCS) sikres. Karbonfangst og -lagring er avgjørende for å få ned klimagassutslippene og nå målene i Parisavtalen. Norge har her en unik mulighet til å gå foran.

Gitt den situasjonen vi nå er i med lavere aktivitet grunnet Korona-epidemien og lavere oljepris, så vil et slikt prosjekt kunne gi viktig aktivitet og arbeidsplasser i pressede sektorer.

Beregninger gjort av SINTEF viser at en satsing på CCS kan skape 30 000 til 40 000 nye arbeidsplasser frem mot 2050, og opptil 70 000 nye jobber med ringvirkningene. I tillegg vil konkurransekraften for opptil to hundre tusen eksisterende norske arbeidsplasser styrkes i et lavutslippssamfunn.¹

Grønn omstilling i maritime næringer

Norges maritime industri står nå ovenfor sin mest alvorlige utfordring i moderne tid med korona-epidemien og oljeprisfallet. Næringen har gjort store grep for å kutte utslipp og potensialet for videre kutt er store. Det haster med å få plass omfattende og konkrete offentlige motkonjunkturtiltak for å sikre verdiskapingen, investeringer og arbeidsplassene i næringen. Tekna viser til følgende tiltak foreslått av Maritimt forum².

- **Grønt skifte:** Det er nå et stort behov for raskt å igangsette grønne tiltak som på kort sikt bidrar til å sikre verdiskaping og sysselsetting i grønn maritim industri – da spesielt i verftsegmentet og i utstørs- og leverandørindustrien. På lang sikt vil tiltakene bidra til nasjonal målsetting om utslippskutt.
- **Havvind:** Vår sterke posisjon innen maritim og landbasert industri gir oss et unikt utgangspunkt for å ta en global lederrolle i utviklingen av flytende havvind. Satsing på havvind vil bl.a. også bidra til videreutvikling av hydrogenteknologi for internasjonal skipsfart.
- **Farledsutbedring og havneutvikling:** Utbedring og effektivisering av havnene vil gi gunstig miljøeffekt og stor samfunnsøkonomisk effekt. Det vil også styrke sjøveiens konkurransekraft, og bidra til godsoverføring fra vei til sjø.

Øke basisfinansieringen til de teknisk-industrielle forskningsinstituttene

Det er behov for en ekstraordinær økning av basisfinansieringen til de teknisk-industrielle instituttene. Det vil sikre fortsatt trykk i norsk omstilling og teknologiutvikling, og at vi har tilgang til høy kompetanse, topp laboratorier og sterk innovasjonsevne til å komme raskere og sterkere ut av denne krisen.

Basisfinansieringen må økes til et konkurransedyktig nivå sammenlignet med internasjonale konkurrenter.

---

¹ SINTEF (2018): Industrielle muligheter og arbeidsplasser ved CO2-håndtering i Norge

² Åpent brev fra Maritimt forum til Regjeringen og Stortinget, 3. april 2020: Koronakrisen: Maritimt Forums innspillpakke til strategiske myndighetstiltak for å opprettholde aktiviteten i maritim næring

I tider hvor virksomhetene har redusert evne til å investere i FoU, bør staten ta en større del av regningen for viktige FoU-prosjekter som gir innovasjon og utvikling og fremtidige arbeidsplasser i et fremtidig bærekraftig næringsliv.

Satsning på teknologi- og kompetanseoverføring

Teknologi- og kompetanseoverføring fra oljesektoren vil være helt avgjørende for å lykkes med det grønne skiftet. Norsk leverandørindustri og maritime næringer består av teknologimiljøer med bred kompetanse på å gjennomføre komplekse prosjekter med høye krav til sikkerhet i tøffe omgivelser. Erfaringene fra oljekrisen fra 2014 viser teknologi og kompetanse utviklet i denne næringen har stort potensiale for spredning til andre næringer og samfunnsområder fra havbruk til helse og klimatilpasning i kommunene. Teknologioverføring har tidligere vært gjort blant annet gjennom klynge-til klyngesamarbeid, og ved bruk av den såkalte “sandpit-metodikken” hvor problemer og problemløser føres sammen. Blant annet ga Forskningsrådets program IDELAB svært gode resultater.

Tekna mener det er et stort utnyttet potensial på dette området, og ber regjeringen legge til rette for en utvidet og systematisk teknologioverføring mellom bransjer og sektorer.

Plugging av oljebrønner vil sikre aktivitet i leverandørindustrien

Økning av aktiviteten på plugging av brønner vil på kort sikt kunne føre til å opprettholde aktivitet i leverandørindustrien. Det er imidlertid svært viktig å ha målet på lengre sikt for øye. Å stimulere til økt pluggeaktivitet vil gi leverandørindustrien i olje- og gassnæringen får et ekstra ben å stå på når vi kommer ut av koronapandemien, engasjere teknologimiljøer og leverandørindustri til å drive utviklingsarbeid for mer kostnadseffektive løsninger og være viktig for klimaet, siden operasjonene skal gi varige løsninger som hindrer lekkasje fra forlatte brønner. Pluggeteknologi har også et stort eksport-potensial på verdensbasis.

Tiltak:

- Gi operatører insentiv til å iverksette plugging gjennom skatteinsentiver for kostnader forbundet med brønnplugging samt forskning og teknologiutvikling i 2020 og 2021.
- Finansierte en satsing på plugging som vekstindustri for Norge, forvaltet av Norges Forskningsråd. Estimert behov: 200MNOK per år i 5 år.

Vedlikehold på infrastruktur og klimatilpasning

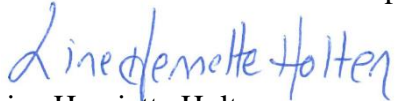
Alle sektorer i samfunnet, stat og kommuner må tilpasse seg et endret klima. Tekna mener at bevilgninger til vedlikehold av veiene bør økes for å møte et endret klima med mer styrtregn, flom og ras.

I en tid med store utbygginger og tverrpolitisk enighet om at transportinfrastrukturen må bedres er det et paradoks at vedlikeholdsetterslepet på vei- og jernbane øker for de delene av infrastrukturen som er utsatt for vær og vind.

Det satses på forskning og kunnskap om klima og nødvendige klimatilpasninger. Dette må følges opp i det konkrete arbeidet med å holde den allerede bygde infrastrukturen i stand.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskaplig forening

Line Henriette Holten

Generalsekretær